

[Riishøj]

også baggrunden for, at vi har indgået dem – lykkeligtvis – med et land som Kina.

Fru Connie Hedegaard rejste også spørgsmålet om, hvilke kunstnere der ville kunne rejse. Det er et generelt problem med de øst-europæiske lande. Der er naturligvis kunstnere, der har politisk tilladelse til at rejse, det er vilkårene. Men den indflydelse, vi dog kan have ad den vej, vurderer vi som positiv også i de eksisterende kulturaftaler, fordi kulturelle forbindelser mellem lande med forskellige systemer har en værdi i sig selv. Det er det, der blev stadfæstet i Helsingfors-aftalerne ganske ordret, og det er baggrunden for, at vi i det hele taget har disse kulturaftaler.

Fru Connie Hedegaard spurgte også, hvilke ting der skal nedprioriteres i Udenrigsministeriet. Vi kunne såmænd godt fra SFs side finde områder. Ud fra den besparelsesliste, vi har fået i udenrigsudvalget, synes jeg såmænd ikke, det gør så meget, hvis der ryger 3-4 honorære konsuler rundt omkring i verden. Det udgør tilsammen de 700.000 kr., det kan være nødvendigt at finde her. De 700.000 kr. skal vi nok kunne blive enige med ministeren om, hvis han stiller sig positivt over for princippet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v. (Miljøforbedrende investeringer i landbrug m.v.).

Af ministeren for skatter og afgifter (Foi-ghel).

(FremSAT 26/11 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Efter det foreliggende forslag fra ministeren for skatter og afgifter skulle der åbnes mulighed for, at landbruget fuldt ud kan afskrive – og straksafskrive – investeringer i anlæg til opbevaring af husdyrgødning og også udgifter til andre miljøforbedrende foranstaltninger i landbruget. Det vil altså sige, at landmanden står i en situation, hvor han har frit valg mellem enten at få støtte efter det lovforslag, som i øjeblikket er til behandling i Folketingets miljø- og planlægningsudvalg, hvor der er nogle støttesatser, som delvis kan dække hans udgifter, eller afskrive fuldt ud straks.

Forslaget vil indebære et meget betydeligt provenutab både for staten og for kommunerne. Ministeren peger selv i bemærkningerne til lovforslaget på, at det drejer sig om noget i retning af 800-900 mill. kr. fordelt over investeringsperioden.

Jeg vil gerne sige, at vi fra Socialdemokratiets side er ganske overordentlig forbeholdne over for at gennemføre sådan noget. Det er klart, at når landbruget skal have en sådan ordning, så vil det ikke vare længe, før industrien også kommer og beder om at få straksafskrivning af denne størrelsesorden.

Vi mener ikke, at det er et rigtigt princip. Vi mener, at det vil sløre, hvad disse udgifter egentlig dækker, og vi mener, at det vil være et for stort tab ikke mindst for kommunerne, at man så at sige dækker udgifterne til miljøforbedrende investeringer ind over skatten. Jeg synes også, at en skatteminister må være betænkelig ved at miste et sådant provenu, fordi udgiften jo reelt hører hjemme andre steder.

Vi kan ikke i den socialdemokratiske gruppe give tilslutning til forslagets gennemførelse, og det så meget mere som den naturlige måde at sikre en finansiering af miljøforbedrende investeringer i landbruget på er noget, vi fra socialdemokratisk side allerede i forrige samling klart lagde forslag frem om, endog sammen med et flertal – foruden Socialdemokratiet bestående af SF, VS og så den usikre partner, Det Radikale Venstre. Nu var

[Camre]

det jo sådan, at Det Radikale Venstre pludselig sprang fra efter at have været medforslagsstiller og ordfører for forslagsstillerne her i salen, men det er jo den slags ting, man skal til at vænne sig til.

Det forslag gik ud på at beskatte kunstgødning, at lægge en punktafgift på kunstgødning. Det har den, om jeg så må sige positive sideeffekt, at det direkte mindsker kunstgødningsforbruget, for ved at man gør kunstgødning dyrere, bliver det mindre attraktivt at bruge det.

Så det er måden, hvis man endelig skal snakke afgiftsveje og ikke skatteveje, at klare de miljøforbedrende investeringer på. Alt efter hvor stor afgiften er, kan man finansiere i det omfang, som er påtænkt ved miljøministerens forslag om støtte til miljøforbedrende investeringer, eller man kan, hvis man går op til en rimelig afgiftssats, støtte vældig meget mere forskning og udvikling inden for miljøforbedrende anlæg i landbruget. Det vil vi fortsat anbefale som den rigtige vej.

Vi får jo mulighed for at kigge på det her i skatte- og afgiftsudvalget, men som sagt vil Socialdemokratiet ikke kunne medvirke til vedtagelsen.

Houe (KF):

Dette forslag, der har tilknytning til miljøministerens forslag om støtte til miljøforbedrende foranstaltninger i landbruget, hilser jeg med glæde.

For de mange landbrugsbedrifter, der i de kommende år skal investere store beløb for at sikre, at udledning af kvælstof og andre næringsalte samt organiske materialer begrænses, vil forslaget betyde en kærkommen håndsrækning.

Landbrugsbedrifter, som ikke indtil nu har fået bragt møddingsforhold og ensilagepladser i orden, vil efter forslaget få mulighed for at afskrive investeringerne straks. Forudsætningen er dog, at der indhentes en forhåndsgodkendelse hos kommunalbestyrelsen, det vil i praksis sige hos kommunens teknik- og miljøforvaltning. Det finder jeg er et rimeligt krav, al den stund det jo drejer sig om ganske store investeringer for landmanden. Skulle projekteringen indebære, at man laver fejl f.eks. ved en møddingsbund eller ved en gylbeholder, er det ganske store fejlinvesteringer,

der her kan være tale om, så det krav synes jeg er velbegrundet.

Hvis landmanden vælger at benytte muligheden for straks at afskrive investeringen, er der altså tale om en skattelettelse, dog ganske vist kun midlertidig. Derfor mener jeg, at snakken om et stort provenutab i og for sig er forfejlet.

Da forholdene i landbruget desværre er sådan, at mange landmænd trods stort arbejdspress og indkomster uden for bedriften ikke har nogen nævneværdig indkomst, vil forslaget her ikke hjælpe den kategori af landmænd. De er henvist til at søge tilskud til miljøinvesteringerne efter de regler, der gælder herom.

Kort sagt, med dette lovforslag set i sammenhæng med de foreslåede og eksisterende ordninger opnår vi at hjælpe en lang række landbrug, så de kan overholde miljølovens krav. Det er sandelig også nødvendigt. Landmændene har med rette følt sig klemt i den, af og til lidt overophedede miljødebat. Som det åbne lands, ja, som naturens forvaltere har landmændene længe set hen til denne håndsrækning. Jeg kan således med glæde anbefale forslaget.

Skrumsager Skau (V):

Dette forslag skal sammen med miljøstøtteordningen og EFs effektivitetsordning være med til at sikre, at de miljøinvesteringer, der er indeholdt i NPO-handlingsplanen for landbrug inden for de næste tre år, bliver gennemført. Vi har efterhånden ventet længe nok på miljøstøtteordningen og på, at dette forslag om straksafskrivninger af miljøinvesteringer bliver vedtaget, og Venstre går ind for en hurtig behandling, således at de landmænd, der skal investere – og det er mange – ved, hvad de har at rette sig efter og kan foretage den endelige tilrettelæggelse inden årets udgang.

Som det ses af lovforslaget, foretages den endelige afskrivning af investeringer op til 5 pct. af ejendommens bygningsværdi, mens resten skal indgå i beregningen af genvundne afskrivninger. Efter min mening gør det ordningen mindre retfærdig og kan medføre, at ejendomme med stor bygningsværdi endeligt kan afskrive det hele eller hovedparten, mens det ikke vil være tilfældet for andre. Det letteste vil være at gøre det muligt for alle at

[Skrumsgager Skau]

foretage den endelige afskrivning af hele miljøinvesteringen. Jeg vil foreslå, at vi ser nærmere på dette punkt i udvalget.

Med disse ord vil Venstre give tilslutning til forslaget.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Lovforslaget er et led i bestræbelserne for at sørge for, at der ikke sker uheldige udledninger fra gødskingen i landbruget. Jeg kan tilsige positiv medvirken i udvalget, hvor jeg har nogle spørgsmål, jeg gerne vil stille, men jeg håber, vi hurtigt kommer igennem.

Addi Andersen (CD):

CDs skattepolitiske ordfører er ikke til stede, men CD kan tilslutte sig ministerens forslag.

Damgaard Nielsen (FP):

Ved gennemlæsning af lovforslaget er der da nogle ting, man umiddelbart lægger mærke til.

Jeg lagde mærke til, at de fleste af de investeringer, der er tale om her, ved lov er påtvunget erhvervet.

Med hensyn til straksafskrivninger, som jo er det generelle i lovforslaget, kunne det være fristende at se lidt på den enkelte bedrifts økonomi. For at der kan foretages straksafskrivning, skal der være en indkomst at afskrive på. Ingen landmand vil vel risikere personfradraget for at udnytte straksafskrivningen.

Det, jeg savner her – det kan måske komme frem under udvalgsbehandlingen – er, om ligningslovens § 28, hvorefter man ikke må nedskrive den skattepligtige indkomst, så vidt jeg ved, under 119.200 kr., der dækker privatforbruget, er omfattet af lovforslaget.

Det, der også i og for sig mangler i lovforslaget, er det, vi kalder genvundne afskrivninger. Det er ikke nævnt, over hvor langt et åremål en sådan investering skal kunne fordeles. Jeg ved i hvert fald, at der er ingen af de anerkendte virksomheder, der bygger f.eks. gyllebeholdere – det er dem, der er værst – der tør garantere mere end 5 år for en gyllebeholder. Vi ved også, at der er vældig tryk i øjeblikket på de firmaer, som har engageret sig i fremstilling af gyllebeholdere. Derfor kan der let komme nogle firmaer med, som måske ikke helt kan tackle det, og

så kan de være så uheldige, at beholderne måske kun holder et år eller to eller tre, så skal de repareres. Derfor vil jeg godt have at vide, i hvert fald under udvalgsarbejdet, hvor langt et åremål man må afskrive det over.

Jeg vil også godt henstille – det kan måske også foregå under udvalgsarbejdet – at man sætter alle disse miljøinvesteringer ind under den konto, vi i landbruget kalder »særlige investeringer«. Så er man ude over det, der hedder genvundne afskrivninger, og vi glider også væk fra det, der hedder straksafskrivninger, for for at en straksafskrivning kan udnyttes, kræver det, at indkomsten har en bestemt højde.

For øvrigt mener jeg, det er uheldigt, at man i dette lovforslag henviser til eventuel støtte, men det lovforslag, støtten betinges af, har kun været til første behandling. Jeg mener, at det lovforslag skulle have været færdigt før; så havde vi vidst lidt mere om disse ting.

Albrechtsen (VS):

Jeg synes, at dette er en måde at misbruge en god sag på. Det, der er den gode sag, er, at der skal gøres noget ved miljøproblemerne, i ganske særlig grad landbrugets forurening, men dette er et almindeligt forsøg på at føre borgerlig erhvervsstøttepolitik under miljøpolitisk dække, kan man sige.

Jeg er ganske enig med hr. Lykketoft i den kritik, han fremførte af måden at gøre det på. Jeg synes, det rigtige må være, at man gennem to foranstaltninger sikrer direkte støtte til de nødvendige omlægninger af landbrugsproduktionen.

VS anerkender blankt, at der vil være landmænd, der ikke over den almindelige drift kan klare de store omlægninger, som skal til, og derfor er vi fuldt ud indstillet på at give støtte. Men det skal være en positiv, kontrollerbar støtte, som provenumæssigt kan tilvejebringes på to måder: enten gennem afgifter på kvælstofforbruget, som VS har foreslået – vi har foreslået en afgift på 6 kr. pr. kg i det forslag, der skal til behandling i Folketinget i næste uge – eller via direkte støtte over skatterne.

Det kan godt være, at skatteyderne i almindelighed må bidrage til denne omlægning, men så skal det også foregå på en fuldt gennemsigtig måde, ikke på den måde, man

[Albrechtsen]

her lægger op til, hvor man udvider et i forvejen dårligt princip i hele lovgivningen om varelagernedskrivning, afskrivningsregler, investeringsfundsregler osv.

VS har i øvrigt fremsat forslag om, at man helt afskaffer alle disse muligheder for at udskyde skattebetalingen, i mange tilfælde i realiteten udskyder skattebetalingen i al evighed, hvorved der er tale om en helt ukontrollerbar udpumpning af offentlige milliardbeløb til erhvervslivet.

Det vil vi ikke gå med til, men vi vil altså godt gå med til at kigge på bestemte betingelser. Under kontrollable vilkår og i forbindelse med en plan, der klart angiver, hvordan kvælstofforbruget bliver halveret, hvordan landbrugsproduktionen bliver omlagt, hvordan vi når længere i retning af økologisk landbrug, vil vi meget gerne være med til at kigge på, hvad det offentlige, hvad skatteydernes bidrag skal være til den sag. Men vi vil under ingen omstændigheder medvirke til, at det skal foregå på denne lumske facon.

Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan støtte det fremsatte forslag. Vi ved jo, at landbruget er inde i nogle omstillingsprocesser: en lidt mere miljøvenlig produktion, også i denne sammenhæng, opbevaring af husdyrgødning og lignende miljøforanstaltninger. Men det koster penge, og dette lovforslag er med dets ændrede skatteafskrivningsmuligheder en vigtig hjælp, som vi meget gerne vil medvirke til at få gennemført.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg vil gerne takke for den tilslutning, et flertal i Folketinget har givet til dette lovforslag.

Hr. Bernhard Baunsgaard bebudede nogle spørgsmål, som jeg med glæde vil besvare i udvalget.

Med hensyn til de øvrige ordførere gik debatten jo nærmest på deres egne for længst forkastede lovforslag, så det er der ingen grund til at trætte Folketinget med mere.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Ministrene har en dårlig dag i dag. De fremkommer med den ene urigtige oplysning efter den anden. For lidt siden var udenrigs-

ministeren i stand til at meddele Folketinget, at et VS-forslag, som nylig er blevet fremsat, var en genfremsættelse, hvilket var forkert.

Nu henviser skatteministeren til, at nogle lovforslag er blevet forkastet. Vi har fremsat forslag. De er ingenlunde forkastet. Det bliver de forhåbentlig heller ikke – ja, det ved jeg godt at skatteministeren håber. Men vi andre tillader os stadig væk at håbe, at der er nogen fornuft tilbage, således at de bliver vedtaget. Der ligger et fra VS, som skal til første behandling i næste uge, hr. skatteminister. Det kan skatteministeren muligvis ikke vide, men hans erindring burde dog fortælle ham, at det ikke er blevet forkastet. Og det samme gælder VS' skatteforslag, som også er fremsat, men ikke behandlet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forhandling om redegørelse nr. R 10:

Industriministerens redegørelse af 26. november 1986 om turistpolitik.

(Redegørelsen anmeldt 26/11 86. Redegørelsen givet 26/11 86. Meddelelse om forhandling 26/11 86).

Formanden:

Der har her i sidste øjeblik været udtrykt ønske om lidt mere taletid end de 10 minutter. Jeg mener ikke, vi på dette tidspunkt kan give os til at fastsætte en længere taletid, men jeg skal oplyse, at jeg vil være liberal. Det vil sige, at sådan inden for rammerne af en 12 minutters penge vil der ikke blive skredet ind.

Forhandling